

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

y 10 centaus paper en 1er isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

GENT QUE ARRIBA.

RAN tot just las vuit del dematí. Los treballadors de província à questa hora ja han fet un quart de jornal; pero la feyna de salvar à l'Espanya es molt més pesada y à las vuit del dematí los que s'hi dedican encare dorman.

Dormian tots los fusionistas, grans y xics, grassos y magres, tips y dejuns.

Y l'tren del Nort xiulava. (Cada dia tots los trens xinlan à la situació; pero aquesta dorm y no ho sent.)

No obstant, lo xiulet à que 'm refereixo era molt més fort, molt més significatiu que 'ls altres, perque dintra del tren hi anava un home, desconegut de molts en aquell precis moment, no sospitat de ningú; pero ben conegeut, en nom de Déu, de tota l'Espanya.

Si hagués pogut preveure's la sèva arribada, hi hauria hagut recibiment, aplausos y fins algun viva.

Pero es gos vell, està acostumat à cassar, y sab prou bé que à só de timbals no s'agafan llebras.

Prengué un cotxe de lloguer, y sense cap més incident, se 'n anà à casa sèva, à la chita-callada. Unicament al passar pèl carrer de Alcalá, lo sol era baix y ab la sèva sombra y la del cotxe de lloguer projectà una certa negror molt trista sobre l'edifici de la Presidència del Consell de Ministres.

Sembla que sobrevé un eclipse, deya 'l porter de guardia fregantse 'ls ulls: alguna cosa, no sé què, s'posa davant del sol. Avisaré à l'amo.

Y en tot això arribá 'l desconegut à casa sèva.

A las dugas horas era una professió feta à casa del desconegut.

Los madrilenyos son aixis: sobre tot los que no menjan, fan com los gossos de cassa, rastrejan bè. Lo que no veuen ab los ulls, ho senten ab lo nàs.

Algú vā sentir olor de general Serrano, y vā dir:

—No ho noteu? Lo duch de la Torre es aquí.

Tothom pegava ensunyada, y tothom responia 'l mateix:

—Efectivament, ha arribat lo general Serrano.

Y cap à casa del general Serrano falta gent.

Molts son los que l'han vist, los que han parlat ab ell, los que explican lo seu modo de pensar y de sentir y lo que creu, y lo que 's proposa y lo qu'espera y lo que farà.

Té més de setanta anys, diuhem; pero 's conserva fresh y campant, s'ha aguantat molt temps; pero no pot ja aguantar-se més; està resolt à alsar la bandera de Alcolea y caygui qui caigui.

Alguns sortien somrient. Y n'hi havia d'altres qu'encare feyan més; n'hi havia d'altres que sortien lieitantse 'ls bigotis.

Un fusionista que ja està fentse girar la casaca; pero

que fins à l'últim moment vol complir com un home, preguntava:

—Bè, quin dia son los funerals?

—Quins funerals?

—Los del difunt.

—Pero, de quin difunt vols dir?

—Home de Déu, parlo de 'n Sagasta.

**

En Sagasta! Aquest també es dels que han arribat. Quan se tancaren les Corts, ell tancà la maleta y provehit de uns quants mesos de bonas esperances, creyent que sent ell fora s'aturaria 'l temps y ningú s'atreviria à treure 'l peu de rotllo, se 'n anà à menjar pollastres à un establiment de banys, creyentse que posaria greix y agafaria forsa per seguir avant y no desdir en la ruda tarea de remanar las cireras fins al dia del Judici.

Illusions!

Tot justament are que ha tornat, quan se creya trepitjar terra seca, se troba ab l'ayqua al coll.

Los que reyan quan ell se 'n anava, are estàn tristos; los que llavors estavan tristos, are riuen.

—Qué ha succehit?

La politica espanyola es una comèdia de màgica: èstirant no més que una corda 's cambia la decoració. Y lo qu' es are ha sigut una mà ben robusta la que l'ha estirada, y à més de robusta ha sigut hábil, perque al extrem de la corda y à modo de contra-pés, hi ha penjat lu fusió.

La fusió está penjada.

—No saben ahont es are? Al fosso del teatro.

—Pobre Sagasta! Mira per tots costats y no vén més que fusionistas assombrats com ell, pobres fusionistas que s'han quedat ab la mà alsada, la cullera à la mà, la boca oberta y la sopa à fora.

—Quin remey pot adoptar? Ferse liberal? L'han guanyat per mà. Ferse conservador? En Cánovas no 'l vol.

**

Per cert qu' en Cánovas es també dels que are acaban de arribar.

Duya onze caixas totas plenes de llibres.

Ha estudiad molt, y está fet un sabi.

Ja ho diu en Romero Robledo, que al veure 'l tant afectat ab los llibres, sempre exclama:

—Don Anton, s'hi farà més sabi querich.

Los seus amics varen anarlo à rebre. Per cert que 'l tren duya retràs, lo qual no es d'estranyar tractantse de un conservador, ab ribets de reaccionari.

Pero, siga com vulga, no es tant reaccionari, ni va tant enderrat com en Sagasta.

Créu en Cánovas y ho diu à tothom qui vulga sentirho que la missió dels liberals no es la de tirar por de la llibertat y faltar descaradament desde 'l poder à las promeses fetas en l' oposició, promeses, per altra part que siguieren la fiansa, y la garantia que 'ls fén pujar, perque poguessen cumplirlas. En Sagasta, afegeix, falsifica la mèva política, que bona ó mala, ja la dono jo, sense necessitat de fregarla ab polvos de mirall per ferla passar. Entre en Sagasta y Serrano, en Serrano sempre: es adversari meu; pero es franch, es leal, tè un propòsit y tracta bonament de realisar.

Y 'ls conservadors fan sempre acatament à n' en Cánovas.

* * *

Ha arribat à Madrid un'altra persona. Es una dama magestuosa, tranquila, que 's cubreix la cara ab un vel. Ab l'ayre y 'l posat molts l'han reconeguda; nosaltres que sempre hem procurat no perdre de vista, sabém qui es y ahont vā.

Avuy procurarà veure 'ls toros desde la barrera.

Pero un cop s'acabi la corrida, quan donya Democracia s'alsi 'l vel, no han de faltarli admiradors entusiastas, que sabrán reintegrarla en la possessió dels bens y drets, de que en malhora vān desposseir-la.

Poch à poch se vā lluny... y lo qu'es are ja hi estém caminant.

P. K.

LLEGIR Y ESCRIURE.

EGONS las reformas introduïdes en la lley electoral, desde ara tindrán vot en las eleccions de diputats provincials tots los que sàpiguan llegir y escriure.

Aquesta innovació ha causat una revolució de mil dimonis entre moltes persones que no saben com manegarsho, y a aquest motiu, sens dupte, se déu 'l immens número de cartas que he rebut aquests dies.

De entre las principals, vaig à copiarne algunas.

—Sr. Don etc., etc.

Molt Sr. meu: Acabo de sapiguer que en virtut de la nova lley electoral, jo tinc dret à votar perque sé llegir y escriure. Pero succeix que pera acreditar aquest dret, era precis que en la fulla del úlim padró hagués deciarat que 'n sabia, y jo vaig posarhi que no.

Ab franquesa; al omplir aquella fulla, veient qu' en una casilla indicava que poses si 'n sabia, com que en aquest pais per tot se fa pagar, vaig posar que no per por de que 'm plantessin una contribució per aquest concepte.

Ara que enten lo perquè d' aquella pregunta volria esmenar la mèva imprevisió; pero no sé com ferho. ¿Podria vosté donarme un camí?

Res més tinc que dirli. Rebi, etc., etc.

* * *

Un'altra.

—Estimat correglionari: La present no té cap més objecte que comunicarli una flaquesa mèva. ¿Vén? Jo soch un antich velet, que goso de certa consideració en tot lo barri, sinó que no sé llegir ni escriure.

Lo meu nom gran es qui m' ho apunta tot ab lo meu nom, sense posar Por mi señor padre, y per aquesta causa ningú 's figura que jo no sàpiga firmar. Quan van passar la fulla del padró, com que 'l sereno es qui las recull y més de quatre vegadas l'hi havia fet veure que jo escribia bastant bè, perque no 's descubris la farsa vaig manar al meu que en la casilla corresponent hi posés que jo sabia escriure y llegir.

En las próximas eleccions jo voldria anar á votar, usant del dret que la lley me confereix; pero jo sab lo que hi ha? Que un germà meu que no m' hi faig gayre perque es madurot, m' ha promés que anirà a descubrir á ca la ciutat que jo no sé llegar y que 'l noy es qui ho escriu tot.

Vosté que deu estar enterat del assumpto podria dirme com puch ferho, pues á més de perdre 'l vot, tinch pór de que 'm fassin alguna cosa si 's descubreix.

Es tot quant en aquest moment, etc., etc..»

* * *
Un' altra de més sustancials; probablement l' autor ha equivocat la direcció, pues en lloc d' enviárnosla á nosaltres, devia haverla enviada al «Correo Catalan.»

«Hapreciable jermà en Gesucrist: hestich en un á puru dalló més. Y sentit ha dir ca en las alacions, tots los ca sapigüen ascriura pudran aná á butá. Parò un bahi ma dit ca es pracs ca tots los parsonatges ca bulguin fe hus da quet dret, brán davé dit en la casella de la fulla dal patró ca sabrán ascriura.

Yo, la baritat, noi baig pusá re, parque á quets llibaralots son mol tunantas y no sabia parque ú praguntaban; y ara am trobu ca par quet mutiu no puk butá. Yo pan saba aná ha fe reclamaciones, y per cho li pragunto á busté. ¿No es baritat cam la que sé das criura puk mol bê à nari?

Hara disi muli: dios, patria y rei.
Sin más expresiones... etc., etc..»

* * *

Ara un' altra de més seria é interessant.

«Sr. Don etc., etc.

Molt senyor meu: Se m' ha dit, perque jo desgraciadament no tinch temps pera llegar gayre, que á causa de certas modificacions que s' han fet en la lley electoral, los majors d' edat que sápigan llegar y escriure poden anar á votar en las eleccions provincials. M' han dit, ademès, que lo que acredita aquest dret es la fulla del patró en la qual hi havia una casilla que indicava los ciutadans que saben llegar y 'ls que no 'n saben. Quan varen passar las últimas fullas, jo vareig ferhi posar que no, perque efectivament no 'n sabia; pero desde llavoras fins ara, roban-me horas de descans y aprofitant las festas, n' he aprés y ara 'n sé.

¿Quin medi hi ha pera ferme valer lo meu dret?
¿Pot vosté indicarmel?

L' hi agrahiria molt, etc., etc..»

* * *

Per últim aqui vá la més graciosa:
«Senyor diarista: Estich escarmentat y no 'm pescaran. Jo anar á votar? Ni 'ls mils. Ja sé que tots los que saben llegar y escriure han d' anarhi; ja sé que la lley ho diu; pero jo no hi aniré ni que m' hi arrosguen... No 'm fio de ningú, no crech en los politichs d' avuy dia, y... vamos, está dit; no hi aniré, encara que haja de dir que no coneix la o y que no sé fer la i.

Estigui bonet.»

* * *

¿Qué 'm toca ara á mi?

Respondre á aquestas consultas:
Primera: que s' aprofita de la quarta resposta, com si 's trobés en lo mateix cas.

Segona: que ja que 'l noy es lo qui escriu, qu' esperi que 'l bordegás siga gran y ell podrá votar.

Tercera: que deu l' ampari.

Quarta: que fassi una petita solicitut, y l' atindrán.

Quinta: que si no hi vol anar que no hi vaya.

FANTASTICH.

Lo Czar de totes las Russias, de totes enterament, vá aplassant de un dia á l' altre la ceremonia de la sèva coronació. Se deya dias endarrera que havian sortit trenta mil homes á guardar lo carril pél qual havia de fer lo viatje á Moscou, y això demostra la confiansa que té ab lo seu poble, empedrat de nihilistas.

Aquest emperador, si, que pot dir que reyna por la gracia de Dios.

Sembla que molts dels partidaris de 'n Ruiz Zorrilla se donan de baixa y se 'n ván ab lo general Serrano. Felis viatje y atiparse forsa.

A n' en Moret ja fá un quan temps que 'l porch se l' hi torna truja.

Ell, are tant monárquich y tant dinàstich, sigue dels que primer anaren á dosarse de baixa ab en Ruiz Zorrilla, y segons una carta que 'l secretari d' aquest últim publica, en una conferencia que va celebrar ab lo desterrat de Paris, digne 'l tal Moret:

—La restauració es un castell de cartas y basta tant sols una bufada per tirarlo á terra.

* * *

Are hi ha un radical que l' hi diu:
—Y douchis que fá Sr. Moret? ¡Bufi, home, bufi!
Y un fosforiter respon:

—No pot 'no veu que té la boca plena?

En Fabra y Floreta ha anat á Girona.
Los seus electors han sortit á rebre 'l.

—¿Los seus electors?

—Si, tots los que menjan del pressupuesto, tots los que cobran, y una pila de morts, domiciliats al cementiri, que figuren en las llistas electorals.

Los mestissos ja han fet la pelegrinació á Roma.

Ab tot Castilla y una gran part de Aragó, Navarra y Galicia, ne han pogut reunir més que un centenar de pelegrins, que 'l diumenge passat van passar per Barcelona.

Això si, duyan 21,000 duros pél pobre presoner del Vaticà.

Lo Papa deurá dir.

—Aquestas pelegrinacions son las que m' agradan més: poca pudó y bastants quartets.

—¿Que passa á Sant Felip Neri? pregunta un periódich esperitista.

—Es veritat que 'ls reverents pares jesuitas se las componen allí de manera que 'ls seus llanuts borregos devegadas veuen al diable en persona y alguna que altra flama del foc etern que ha de consumir als pecadors?

Això pregunta un periódich, y jo tinch de respondreli.

—Home, no siga ambiciós: que menji tothom. ¿Que per ventura al teatro no fan funcions de màgica? Donchs que fassan lo mateix á Sant Felip Neri y qui vulga divertirse que hi vaja.

Tot son càlculs per saber com s' ho fará en Serrano per fer passar á la monarquia desde la Constitució de 1876 á la de 1869.

Algú aconsella que 's practiqui una operació quirúrgica. «Se talla diuhen, un article de la Constitució democrática y s' enganxa á la Constitució conservadora; després d' aquest un altre, y un altre luego, y així successivament.»

Mal sistema. ¡Desgraciat del que ha de refiar-se del metje!

* * *

Nosaltres som partidaris dels ingeniers. Preferim que 's construeixi un pont y que 's passi ab la Constitució bén sincera.

Aquest sistema dona millors resultats.
Y per modelo de ponts lo de Alcolea.

Situació del ajedrez d' Espanya:

Lo caball, procedent de las quadras dels húsars d' Antequera, salta de costat com ha de saltar sempre tot caball en l' ajedrez y diu que té grans simpatías per la Torre.

Y la Torre està á punt de menjarse al arfil y de fer jaque mate.

Una advertencia:

Si algú dels meus lectors no coneix l' ajedrez, fássic's explicar la jugada per un intelligent.

Ab motiu del cementiri de Fregenal hi ha hagut ur fregat entre 'l rector y 'l ajuntament, que després signé entre 'l bisbe y 'l gobernador, y que are per fi ja ha pujat de categoria.

Are se 'n ocupa 'l consell de ministres.

Y per cert que segons diuhen, ni en Sagasta, ni cap dels seus companys saben que fer.

¡Es ben estrany tractantse de un cementiri y de un govern qu' està fent los darrers badalls!

Entre 'ls discursos de 'n Rius y Taulet, s' ha comentat molt lo que vá pronunciar al colocarse la primera pedra al monument de 'n Prim.

En ell no vá recordar al heroe de Africa, ni al gran general de Méjich, ni al home d' Estat eminent, ni al liberal insigne, ni siquiera al mártir del carrer del Turch.

Unicament vá fer menció del gobernant que trobant-se al poder, cedi á Barcelona 'ls terrenos de la Ciutadella.

¡Quina manera d' empetitir á una gran figura de la nostra història!

Lo distingit metje don Prudenci Sereñana ha tingut la galanteria de favorirnos ab un exemplar de una obra important que acaba de publicar ab lo titol de *La prostitucion en la ciudad de Barcelona, estudiada como enfermedad social*.

Es una obra molt interessant, que conté datos y judicis que revelan molt estudi y un bon criteri.

La recomaném á totas las personas aficionadas á la medicina-legal, encare que seria millor que la llegissen, los que governan, los quals es fàcil que no se la mirin.

LOS HÉROES Y LAS FESTAS.

Era 'l dimars: las clàssicas banderas, al véure's altre cop sense trenyinas, brillaven tot gronxantse y fent ganxotas als archs guarnits de globos y ilustrines.

Los pals, que a la vanguardia de la Rambla lluhian sa esbeltes y sa estatura, semblava que 's diguéssin l' un al altre:

—Vritat que fá massa anys que 'l cárrec dura? Surant entre las capas de la atmòsfera, tapadas ab los plechs de blancas vestas, vagabon dugas sombras misteriosas mirant tot l' aparato de les festas.

Era 'l una en Joan Prim; tibat com sempre, guayava ab ademán un xich sarcàstich: l' altra era el gran Colón, que 's bellugava mostrant que tot allò l' hi feya fàstich.

Jo 'ls vaig veure á tots dos, jo vaig sentirlos, en tant que murmuravan y somreyan, y plé d' admiració vaig empaparme d' això que a mitja veu los héroes deyan:

—¿Qué tal? ¿qué me 'n dius d' això?
—No 't comensa d' agradar?

—Per supuesto! ¡Vols callar?

—Ja 's vêu que aquí gastan bò!

—No te 'n riguis: aquest any

las festas son ordinarias...

—Ja! Y per xó las lluminaries

també ho son; ¡bah! ¡no es estrany!

—Y per qué no ho feyan 'n en lloc de ferho ordinari?

—Ay, Tósol! Perque 'l Erari

no té un quarto; vet 'ho aquí.

—Donchs per no tenir dinès

ho han fet bastant bonicot.

—Sí, riute'n; qui fá 'l que pot,

ja no está obligat á més.

—Home... si á ca la ciutat

las arcas son impotents

per fè unes festas decentis,

¿per qué no las fá 'l veynat?

—Lo veynat? ¡Oy, ara hi corra!

No té un clau... està escurat....

—Vaya un país més pelat!

Se 'n poden aná á la porra.

—Ja tens rahó; pero, en fí,

¿qu' es lo que has vist de notable?

—Ay, Joanel! Es molt probable

que no sápiga que dí.

Tres días que rodo en balde,

y notable no hi vist re...

es dir, si, una cosa.—¿Qué?

—Las patillas de 'l Arcalde.

Fora d' això, no he trobat

res que 'm llames 'l atenció:

ayqua, fanch, pols, mala oló

y molts sots per 'l empedrat.

—¿Qué no has vist las baraquefas

del Pla de Palacio?—Tira!

—D' allò 'n dihen una fira?

Ninas, ninots y ninetas.

—Deu 'n hi dò! —Y la professò

dels estudis?—M' ha agratad;

veus, allò es molt bén pensat;

no costa gayre y fá tró.

—Colon, tú de tot te 'n rius...

—Y 'ls archs de globos opacos?

—Y aquells masts? ¿no son macos?

—Bé ho deuen ser quan tú ho dius.

Sinó que aquests guarniments

crech que cada any los presentan...

—Si, pero cada any los rentan

y semblan nous.—Oh! ¡Excelents!

—Has vist....?—Sí, sí; tot ho he vist,

y 't dech d' ab sinceritat,

que may hauria pensat

que això fos tant magre y trist.

Vaya 'la gran població!

—Ah, si ho hagués sapigut....

<p

LO COLÓS DE ALCOLEA.

29 de Setiembre de 1882!